

Druhá francouzská stopa v oblasti výplatních strojů a otisků u nás doposud nebyla známa. Souvisí s výplatním strojem švýcarského inventora firmy FRAMA, který byl uveden do zkušebního provozu na pražské poště PRAHA 5. Předmětný stroj vznikl v projekci prvního výrobce automatů na výdej automatových známek na světě, ale výroby se ujala firma SATMAN ve městě Le Lude (departement Sarthe u velkého a známého města Le Mans). Tato firma ve svém provozu vyráběla též stroje pro firmu SATAS (ta zmizela ze světa, neboť splynula s firmou NEOPOST) a nověji i pro NEOPOST.

Tento stroj vzniklý na základě švýcarského vynálezu firmy FRAMA a výroby francouzské firmy SATMAN byl ve zkušebním provozu od **19. 8. 1980 až do začátku února 1981 (můj poslední sbírkový otisk je ze dne 2. 2. 1981)**. V literatuře se uvádějí i pozdější data celistvostí - **9. - 14. 2. 1981. Stroj byl zapůjčen výrobcem. Vydával výplatní pásek s lepem. Netradiční byl ekvivalent denního razítka (upustilo se od klasického kruhu s můstky) včetně údaje o hodině podání (s přesností čtvrt hodiny automaticky nastavované - dle dokumentace, tento údaj uveden ve Věstníku ministerstva spojů č. 29 ze 17. 7. 1980)**. V literatuře se někdy uvádí, že tomu tak nebylo a časový údaj byl tištěn po 30 minutách, moje sbírka říká něco jiného, mám i datum s patnácti minutami.

Zajímavostí bylo, že v případě vynulování hodnot výplatního razítka, které bylo též netradiční a v našem provozu nové včetně uvedení názvu měny, stroj automaticky vynuloval i datum.

Při zkušebním provozu byly vyzkoušeny jak originální výplatní pásy od výrobce (bezbarvý lep), tak i krátkodobě (zatím vím jen o listopadu 1980) výplatní pásy československé výroby s nažloutlým lepem.

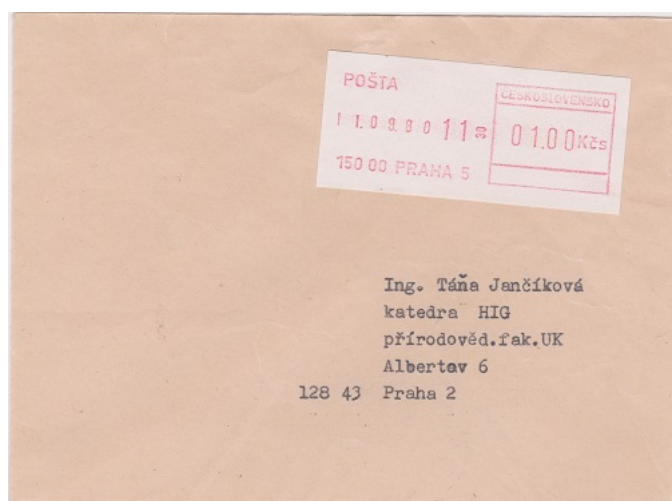
Koncem 80. let začala vyvážet i své výplatní stroje do Československa a později i do vzniklé České republiky, otázkou je, zda se na těchto strojích nepodílela i francouzská firma SATMAN či jiná. V tom má československé a české badatelství v oblasti výplatních otisků a jejich strojů menší dluh.

Doporučená literatura:

- Leiš I., Novák T., Šilhán T., Výplatní stroj Framax na poště Praha 5, Filatelie 4/2019, str.8,
- Leiš I., Československé výplatní otisky 1946 - 1992 (typologická příručka), 2. část: Výplatní otisky pošt v Československu 1946 - 1992), samonákladem Praha 2017

11. 9. 1980

Čas:11. 30 hod.

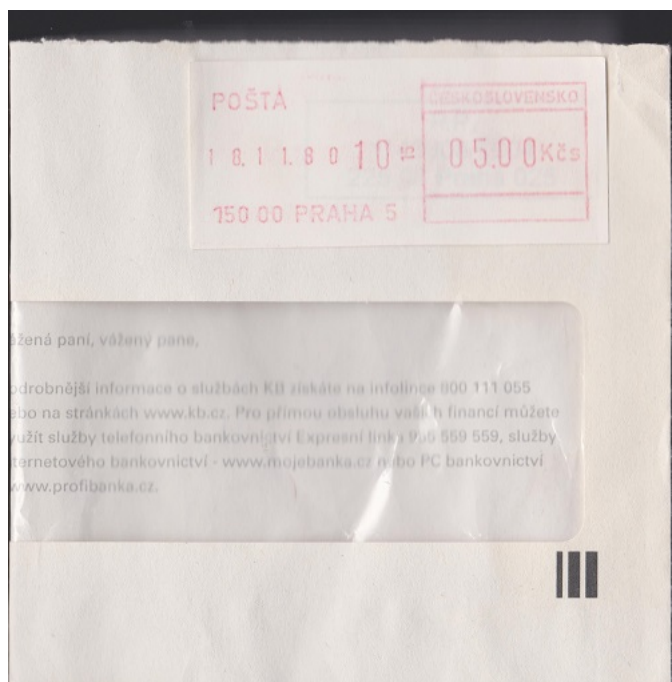

10. 11. 1980

2. 2. 1981

Čas: 11. 15 hod.
hod.

Čas: 13. 30

Další dokumentace:

Na závěr: Jaký byl osud tohoto stroje? Bohužel byl v únoru 1981 vrácen výrobci, který jej údajně demontoval. Stroj se nezachoval.

-